

Besluit Openbaar

Ons kenmerk: ACM/DTVP/2016/207879_OV

Zaaknummer: 16.0759.52

Datum: 22 december 2016

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot vaststelling van de correctiefactor voor de financiering van FLO/FLP, als bedoeld in artikel 27e, tweede lid, Loodsenwet, voor 2017

1 Inleiding

1. In dit besluit stelt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) de correctiefactor voor de financiering van de prepensioenen vast, als bedoeld in artikel 27e, tweede lid, Loodsenwet (hierna: Lw)¹. Deze correctiefactor zal ACM in acht nemen bij de vaststelling van de loodsgeldtarieven 2017.

2 Aanleiding

2. Per 1 januari 2008 is de Wet markttoezicht registerloodsen² in werking getreden.³ Deze wet is een integraal onderdeel van de Lw.
3. In de Memorie van Toelichting bij de Wet markttoezicht registerloodsen⁴ is aangegeven dat de eventuele invoering van marktwerking wordt opgeschort tot 1 januari 2019.⁵ In deze periode kan de prepensioenproblematiek als gevolg van het hanteren van het omslagstelsel worden opgelost.⁶ Het gaat daarbij om toekomstige aanspraken voor Functioneel Leeftijdsontslag (hierna: FLO) van het varend personeel van de Nederlands Loodswezen B.V. en het Functioneel Leeftijdspensioen (hierna: FLP) voor de registerloodsen die op 1 juli 2008 ouder dan 55 waren.
4. De oplossing van de prepensioenproblematiek bestaat uit het reserveren van een vast percentage van 22 procent als opslag op de loodsgeldtarieven om daarmee over te kunnen

¹ Wet van 7 juli 1988, houdende regels betreffende loodsen, Stb. 1988, 353.

² Wet van 20 december 2007, Stb. 2007, 559.

³ Zie enig artikel van het Besluit van 20 december 2007, houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet markttoezicht registerloodsen, Stb. 2007, 560.

⁴ Kamerstukken II, 2006-2007, 30913, nr. 3, blz. 2.

⁵ Inmiddels heeft de minister van Infrastructuur en Milieu aangegeven dat er wordt afgezien van de introductie van marktwerking per 1 januari 2019. Zie kamerstukken I, 2009-2010, 30913, nr. G. Dit heeft geen consequenties voor de beoogde oplossing van de prepensioenproblematiek.

⁶ Een uitgebreide weergave van de prepensioenproblematiek is weergegeven in paragraaf 4.2.4 van de Memorie van Toelichting bij de Wet markttoezicht registerloodsen.

stappen op een stelsel van kapitaaldekking.⁷ De Raad van Bestuur van de voormalige Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad)⁸ heeft deze oplossing als uitgangspunt genomen voor zijn besluit van 16 september 2008, waarmee op basis van artikel 27e, eerste lid, Lw het schema van stortingen ten behoeve van de reservering voor FLO en FLP is vastgesteld.⁹ In de Memorie van Toelichting op de Lw¹⁰ is aangegeven dat het verstandig lijkt om in de eerste periode zoveel mogelijk reserves op te bouwen om zodoende gedurende een zo lang mogelijke termijn rendement op het kapitaal te kunnen behalen. Indien de reserves voldoende zijn om de toekomstige verplichtingen voor FLO/FLP te kunnen voldoen, kan er verder van de opslag worden afgezien.

3 Wettelijk kader correctiefactor

5. Om schoksgewijze tariefontwikkelingen te vermijden en in het belang van de evenwichtige ontwikkeling van de havensector¹¹ heeft ACM op basis van artikel 27e, tweede lid, Lw de bevoegdheid gekregen om bij besluit een correctiefactor vast te stellen die bij de vaststelling van de loodsgeldtarieven in acht wordt genomen. Hiermee kan de opslag op de loodsgeldtarieven geleidelijk worden afgebouwd.
6. Voorafgaand aan het nemen van het besluit over de correctiefactor dient ACM op grond van artikel 27e, tweede lid, Lw advies te vragen aan een actuaris. ACM stelt vast dat de Lw verder geen regels geeft ten aanzien van de procedure.

4 Gehanteerd scenario

7. In 2009 heeft de Raad op basis van het advies van Hewitt Associates B.V.¹² over de vaststelling van de correctiefactor voor de loodsgeldtarieven vastgesteld dat er vanaf 2010 ruimte is om de reservering voor FLO en FLP tot 2019 geleidelijk af te bouwen. Hiermee heeft de Raad invulling gegeven aan het uitgangspunt van de wetgever dat schoksgewijze tariefontwikkelingen moeten worden vermeden in het belang van de evenwichtige ontwikkeling van de havensector. De correctiefactor voor afbouw van de reserveringen (ten opzichte van 22 procent) is voor de jaren 2010¹³ en 2011¹⁴ vastgesteld op 6 procent, voor 2012¹⁵ op 7,5 procent, voor 2013¹⁶ op 12,5

⁷ Rapport van de heer Koopmans, 17 maart 2004, blz. 2. De genoemde oplossing sluit aan bij de werkwijze van het Nederlands Loodswezen voor 2009.

⁸ Op 1 april 2013 is de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt (Stb. 2013, 102) in werking getreden. Vanaf die datum is de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) de rechtsopvolger van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit en de Consumentenautoriteit.

⁹ Besluit van 16 september 2008, zoals gewijzigd bij het besluit op bezwaar van 29 april 2009.

¹⁰ Kamerstukken II, 2006-2007, 30913, nr. 3, paragraaf 4.2.4.

¹¹ Kamerstukken II, 2006-2007, 30913, nr. 3, paragraaf 4.2.5.4.

¹² Rapportage Hewitt Associates B.V. 'Prognose uitkeringen en ontwikkeling voorziening voor FLO/FLP regelingen bij het Nederlands Loodswezen', Amsterdam, 31 juli 2008, bijlage 9.1.

¹³ Besluit correctiefactor FLO/FLP 2010, 10 december 2009, dossiernummer 200135/11.

¹⁴ Besluit correctiefactor FLO/FLP 2011, 12 november 2010, dossiernummer 103449/11.

Besluit Vertrouwelijk

procent, voor 2014¹⁷ op 17,5 procent, voor 2015¹⁸ op 18,9 procent en voor 2016¹⁹ op 19,6 procent.

8. In tabel 1 is vanaf 2016 het (resterende) scenario voor de dotaties voor de nieuwe uittrederegeling met FLO/FLP percentages met de correctiefactor per jaar weergegeven.

Tabel 1: scenario dotaties en correctiefactoren

	2016	2017	2018
Dotatie	2,400%	1,800%	1,266%
Correctiefactor	19,600%	20,200%	20,734%

9. De NLc heeft voorgesteld om voor het jaar 2017 af te wijken van dit scenario en uit te gaan van een dotatie voor FLO/FLP van 0 procent. Daarbij heeft de NLc opgemerkt dat er eind 2016 op basis van de gemaakte berekening voldoende saldo in de FLO en FLP fondsen is om de backservice te financieren.
10. ACM constateert dat dit voorstel aansluit bij de overweging in het FLO/FLP-besluit van ACM van 10 december 2015 dat ACM zich, gegeven de toen verwachte omvang van de totale reserve ultimo 2018, in het kader van het tariefvoorstel voor 2017 met het Loodswezen zal beraden of in de resterende jaren het huidige scenario nog dient te worden gevolgd.²⁰

5 Toetsing voorstel NLc

11. ACM heeft naar aanleiding van het voorstel van de NLc onderzocht of met de thans te verwachten FLO/FLP-reserve op basis van recente financiële gegevens de FLO/FLP backservice naar verwachting gefinancierd kan worden.
12. Daartoe heeft ACM Triple A Risk Finance Holding B.V. (hierna: Triple A) bij brief van 18 oktober 2016 gevraagd om als actuaris advies te geven over de correctiefactor voor 2017 op basis van het voorstel van de NLc.²¹ Op 4 november 2016 heeft Triple A het gevraagde advies uitgebracht.²²
13. De actuaris is uitgegaan van een geraamde omzet van 162,0 mln euro voor 2016 en van een geraamde omzet van 161,0 mln euro voor 2017. Deze omzetgegevens zijn gebaseerd op de

¹⁵ Besluit correctiefactor FLO/FLP 2012, 7 december 2011, dossiernummer 103862/15.

¹⁶ Besluit correctiefactor FLO/FLP 2013, 6 november 2012, dossiernummer 104137/15.

¹⁷ Besluit correctiefactor FLO/FLP 2014, 3 december 2013, ACM/DTVP/2013/206447.

¹⁸ Besluit correctiefactor FLO/FLP 2015, 1 december 2014, ACM/DTVP/2014/206592.

¹⁹ Besluit correctiefactor FLO/FLP 2016, 10 december 2015, ACM/DTVP/2015/207242.

²⁰ Zie Besluit correctiefactor FLO/FLP 2016, randnummer 18.

²¹ ACM/DTVP/2016/206318.

²² Rapportage Triple A, 'Rapportage meerjarenprojectie FLO- en FLP-reserves vanaf ultimo 2015, 4 november 2016, dossiernummer 2016102648.

Besluit Vertrouwelijk

omzet waarover FLO/FLP wordt gereserveerd volgens het tariefvoorstel voor 2017. Voor de berekening is verondersteld dat de geraamde omzet voor 2018 gelijk is aan de geraamde omzet van 2017.

14. De actuaris heeft voorts gerekend met een verwacht negatief rendement van -0,132 procent, zijnde het 3-maands Euribor tarief per 1 januari 2016.
15. Daarnaast heeft ACM de actuaris verzocht om te berekenen wat de omzet voor de jaren vanaf 2017 minimaal moet bedragen om affinanciering per 1 januari 2019 mogelijk te maken. Dit wordt ook wel het omslagpunt genoemd.
16. Uit het onderzoek van de actuaris is gebleken dat met de hierboven genoemde omzet voor 2017 en verder binnen het voorgestelde scenario de affinancieringsdatum van 1 januari 2019 niet in gevaar komt. Uitgaande van de voorziene afbouw van de FLO/FLP zal ultimo 2018 de totale reserve rond 5 mln euro hoger zijn dan de totale voorziening.
17. Daarnaast is uit het onderzoek van de actuaris gebleken dat er geen omzet meer nodig is voor de jaren 2017 en 2018 om de affinanciering per 1 januari 2019 volgens de voorziene afbouw van FLO/FLP mogelijk te maken. Het omslagpunt in termen van omzet is dus gelijk aan 0 mln euro. Gegeven het vorenstaande is hiermee affinanciering per 1 januari 2019 voldoende geborgd.

6 Besluit

18. De Autoriteit Consument en Markt stelt de correctiefactor voor 2017 vast op 22 procent, waarmee de dotatie voor de reservering FLO en FLP, gelet op het besluit van de Raad van 16 september 2008 op grond van artikel 27e, eerste lid, Lw 0 procent bedraagt.

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

drs. A.J.M. Kleijweg

Teammanager Telecom, Vervoer en Post

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij ACM, Directie Telecom, Vervoer en Post, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In het bezwaarschrift kan de indiener op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht ACM verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter